

DADES GENERALS

Curs acadèmic	Curs 2023/2024
Tipus de curs	Màster de Formació Permanent
Nombre de crèdits	60,00 Crèdits ECTS
Matrícula	1.175 euros (import preu públic)
Requisits d'accés	Titulats universitaris i professionals interessats en la Justícia Restaurativa i els diferents instruments, com la mediació, que utilitza per a resoldre de manera pacífica els conflictes socials derivats d'una conducta delictiva.

Modalitat On-line

Lloc d'impartició Online

Horari Online

Direcció

Organitzador Institut Universitari d'Investigació en Criminologia i Ciències Penals

Direcció María de la Asunción Colás Turégano
Profesora Titular de Universidad. Departament de Dret Penal. Universitat de València.

Terminis

Preinscripció al curs Fins a 20/12/23

Data inici Febrer 24

Data fi Desembre 24

Més informació

Telèfon 961 603 000

E-mail informacio@adeituv.es

PROGRAMA

Mètodes alternatius de resolució de conflictes

- 1.- El conflicte i la seua consideració pel Dret
- 2.- El ADR (alternative dispute resolution)
- 3.- La mediació.
- 4.- Sistemes alternatius de resolució de conflictes en els diferents ordres jurisdiccionals

Marc legal de la mediació penal

- 1.- Regulació internacional
- 2.- Normativa europea
- 3.- La mediació en el Dret comparat
- 4.- La mediació penal a Espanya

Característiques de la mediació penal

- 1.- Origen i causes de la mediació penal.
- 2.- La mediació en el Dret penal
- 3.- Naturalesa jurídica de la mediació
- 4.- Àmbit d'aplicació de la mediació penal
- 5.- Regulació legal de la mediació penal a Espanya

Perspectiva penal de la víctima

- 1.- El moviment victimològic en el Dret Penal.
- 2.- Concepte i classes de víctimes.
- 3.- La relació entre víctima i agressor.

La mediació en el procés penal espanyol

- 1.- Intervenció de la víctima en el procés penal.
- 2.- Característiques del procés penal espanyol
- 3.- Inserció de la mediació en el procés penal

Conseqüències jurídiques de la mediació penal durant el procés i l'execució

- 1.- Introducció
- 2.- Atenuació de la pena.
- 3.- Suspensió de l'execució
- 4.- Compliment i execució de la pena
- 5.- La pena de treball en benefici de la comunitat

Tècniques de mediació i negociació

- 1.- El procés de mediació i negociació
- 2.- Tècniques d'anàlisi de conflicte
- 3.- L'entrevista en el procés de mediació
- 4.- Tècniques específiques de mediació
- 5.- Negociació i acord

La figura del mediador/a

- 1.- Característiques i capacitació per a l'acompliment de la funció de mediador/a
- 2.- Aspectes deontològics
- 3.- Habilitats per a ser mediador

Mediació penal d'adults

- 1.- Consideracions generals
- 2.- Programes de mediació a Espanya
- 3.- Estructura de les sessions
- 4.- Models de documents: consentiment parteixes, acta d'acords, acta de no acords.

Mediació penitenciària: conflictes entre persones privades de llibertat

---

- 1.- Justícia restaurativa, mediació i sistema penal
- 2.- La privació de llibertat
- 3.- La mediació
- 4.- La mediació penitenciària: Descripció del conflicte interpersonal en l'àmbit penitenciari.
- 5.- Altres línies de treball: la gestió de la convivència
- 6.- Aspectes tècnics de la mediació penitenciària

Mediació en la justícia juvenil

- 1.- Regulació legal.
- 2.- Procediment i contingut de la mediació en la justícia juvenil
- 3.- La mediació escolar
- 4.- Casos pràctics

Mediació familiar

---

1. La mediació familiar: Introducció. Especial referència a la relació amb els conflictes penals, en particular violència domèstica i delictes relatius a les relacions familiars.
2. La mediació familiar com a manifestació del moviment Alternative Dispute Resolution (ADR)
3. El per què de la mediació en els conflictes familiars
4. Models de mediació
5. Regulació legal i estat de la mediació familiar a Espanya
6. Definició de la mediació familiar
7. Principis bàsics de la mediació familiar
8. El mediador
9. El procés de mediació familiar i les seues etapes
- 10.- Naturalesa, contingut i executivitat dels acords aconseguits en mediació

Mediació comunitària i policial

- 1.- El conflicte en la comunitat
- 2.- La mediació intercultural
- 3.- La mediació policial

Plantejament de casos pràctics

- 1.- Exposició de casos pràctics
- 2.- Explicació dirigida de la solució d'aquests

Treball Fi de Màster: Resolució de cas pràctic

- 1.- Exposició d'un cas pràctic: plantejament del problema
- 2.- Resolució: explicació del projecte de mediació realitzat per l'alumne en el cas exposat.

PROFESSORAT

Cristina Amante García

Psicóloga Equipo Técnico Fiscalía y Juzgados de Menores de Alicante

---

Alicia Armengot Vilaplana

Profesora Titular de Universidad. Departament de Dret Administratiu i Processal. Universitat de València.

Antonio Berlanga Sánchez

Inspector Policía Local. Coordinador Operativo del servicio de mediación policial de Valencia. Experto Europeo en Prevención y Lucha Contra el Crimen. [European Project Assistant] Secretaría de Jefatura. Policía Local Valencia

---

Enrique Carbonell Vayá

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Psicologia Bàsica. Universitat de València

---

María Vicenta Cervelló Donderis

Catedrática de Universidad. Departament de Dret Penal. Universitat de València.

César Chaves Pedrón

Abogado y mediador. Profesor Asociado de Derecho Penal. Universitat de València.

María de la Asunción Colás Turégano

Profesora Titular de Universidad. Departament de Dret Penal. Universitat de València.

Concepción García Guillamón

Abogada y Mediadora

Javier Guardiola García

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Dret Penal. Universitat de València

---

José Ricardo Juan Sánchez

Catedrático/a de Universidad. Departament de Dret Administratiu i Processal. Universitat de València

---

Cristina López López

Licenciada Psicología y Criminología. Mediadora

Francisca Lozano Espina

Psicóloga del Ilustre Colegio de Psicólogos de Madrid. Mediadora familiar, penal y penitenciaria. Coordinadora de Proyectos Restaurativos de la Asociación de Mediación para la Pacificación de Conflictos.

María Sonia Rodríguez de Llamas

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Dret Civil. Universitat de València

---

Margarita Roig Torres

Catedrática de Universidad. Departament de Dret Penal. Universitat de València.

Rosa María Trenado Santarén

Contratada Doctora. Departament de Psicologia Bàsica. Universitat de València.

OBJECTIUS

Les sortides professionals que té el curs són:

La mediació de conflictes és un tema de tal importància i expansió que s'ha convertit en una àrea d'especialització per a les persones titulades en Dret, Criminologia, Psicologia i molts altres àmbits científics. Complint amb aquesta necessitat, la Universitat de València disposa entre la seua oferta del Màster de Formació Permanent en Mediació Penal i Justícia Restaurativa. Mitjançant un complet programa, l'alumnat tindrà una formació integral que abasta les relacions interpersonals, així com la comunicació i tot el relacionat al conflicte i als aspectes emocionals.

És per això que aquells professionals que s'interessen en aquest tema, on a més té cabuda la investigació i les noves tecnologies, són benvinguts a cursar el Màster de Formació Permanent en Mediació Penal i Justícia Restaurativa. Comptar amb un coneixement ampli sobre la justícia restaurativa ajudarà al fet que el professional tinga les eines adequades de solució de conflictes que ofereix la mediació. Saber què ofereix la mediació tant a la víctima com a la persona agressora permet una millor resolució en la reparació.

Cursar el Màster de Formació Permanent en Mediació Penal i Justícia Restaurativa proporciona als participants una formació integral, teòrica i pràctica, per a:

- Actuar com a mediador en programes de mediació penal en jutjats, centres penitenciaris i tribunals.
- Tenir una participació en la resolució de conflictes duts a terme en els àmbits comunitaris, escolar, juvenil i intercultural.
- Tenir un coneixement ple mitjançant casos pràctics que s'observaran durant el màster.

Entre les matèries d'estudi del Màster de Formació Permanent en Mediació Penal i Justícia Restaurativa es troben les següents: mètodes alternatius de resolució de conflictes, justícia restaurativa, marc legal de la mediació penal, característiques de la mediació penal, fases de la mediació, figura del mediador, perspectiva penal de la víctima i la mediació en el procés penal espanyol.

A més, es coneixeran les conseqüències jurídiques de la mediació penal durant el procés i l'execució, en mesurament penitenciari, en la mediació de la justícia juvenil, en la mediació familiar i en la mediació comunitària i policial. Així mateix, veuràs el plantejament de casos pràctics i coneixeràs experiències de mediació penal a Espanya.

En el Màster de Formació Permanent en Mediació Penal i Justícia Restaurativa s'analitzarà l'aplicació d'instruments de justícia restaurativa a la justícia penal. En relació amb el marc legal, s'explicaran les característiques determinades de la mediació penal, la figura del mediador, les fases, les conseqüències jurídiques de l'acord reparador, així com les experiències de

mediació.

Mentre curses el màster comptaràs amb diferents recursos com a materials multimèdia, vídeos, àudios, diapositives, galeries d'imatges, enllaços d'interès, bibliografia, etc., per a aprofundir en els coneixements del curs. A més d'una comunicació constant en fòrums, xats i missatgeria interna.

Avantatges de realitzar el Màster de Formació Permanent en Mediació Penal i Justícia Restaurativa:

1. Obtenir la formació necessària per a conèixer les bases d'aplicació de la justícia restaurativa i la seua projecció en diferents situacions de conflicte.
2. Conèixer els fonaments de la mediació penal i les seues característiques específiques que li diferencien d'altres tipus de mediació.
3. Especialitzar-se en diferents tècniques i eines que tenen a veure amb la resolució de conflictes relacionats amb la justícia penal.
4. Aplicar els coneixements obtinguts en àmbits afins a l'estrictament penal com és el familiar, penitenciari, comunitari, intercultural.

METODOLOGIA

La metodologia en línia permet traslladar l'experiència formativa a l'AULA VIRTUAL, on l'alumnat i el professorat podran adquirir i intercanviar coneixements independentment del moment i del lloc on es troben. L'Aula Virtual es constitueix com un entorn de trobada, intercanvi i aprenentatge dinàmic.

Els participants disposen d'una clau personalitzada que permet l'accés al curs des de qualsevol ordinador connectat a internet i des de qualsevol navegador web i sistema operatiu.

MATERIALS I RECURSOS ADEQUATS

L'alumnat té a la seua disposició a l'Aula Virtual tot el material didàctic que compon el programa del curs.

A més comptarà, en el seu cas, amb un conjunt de recursos addicionals que permetran al professorat complementar la seua docència: Videoconferències, materials multimèdia, vídeos a través d'un servei de **videostreaming, arxius **Powerpoint, arxius PDF, àudios, diapositives, galeries d'imatges, enllaços d'interès, bibliografia, etc. que seran eines de suport per a aprofundir en els coneixements del curs.

COMUNICACIÓ CONSTANT

Durant el desenvolupament de l'activitat formativa, els participants disposaran de diverses eines de comunicació, com els fòrums, els xats i la missatgeria interna.

Els FÒRUMS de debat són espais compartits per tots els participants (alumnat i professorat) que permeten l'intercanvi d'idees, així com resoldre dubtes, proposar debats i respondre qüestions. També permeten intercanviar arxius per a realitzar activitats determinades en grup.

Els fòrums fomenten la participació, la col·laboració i el treball en equip. Estan sempre disponibles; l'alumne decideix quan realitza la seua aportació, triant el moment que millor s'adapta al seu horari.

S'ofereix també la possibilitat de comunicar-se en temps real a través d'un XAT. Aquest mecanisme és útil quan diversos participants desitgen debatre sobre un tema en concret d'una manera simultània i síncrona.

L'Aula Virtual de ADEIT disposa d'un sistema de VIDEOCONFERÈNCIA que permetrà aprofundir en diferents continguts, discutir casos pràctics, i assistir a presentacions en les quals els alumnes poden realitzar preguntes i compartir experiències.

Un eix fonamental en la formació en línia és el seguiment personal dut a terme pels tutors del curs, ajudant a aprofundir i afermar els conceptes clau i resolent els dubtes i consultes particulars a través d'un sistema de TUTORIA personal.

AVALUACIÓ CONTÍNUA

Per a garantir l'aprofitament del curs, s'aplica un sistema d'avaluació contínua, que servirà per a comprovar en quina mesura l'alumnat assimila els coneixements estudiats, i el seu rendiment en les diferents matèries.

Amb caràcter general es valorarà, a més de la participació i el treball en equip, la profunditat de les intervencions en els fòrums, així com el coneixement adquirit i demostrat a través de la realització de proves com ara qüestionaris tipus test, casos pràctics, activitats de desenvolupament, etc.

Els participants hauran de complir amb els requisits i estàndards d'aprenentatge i dedicació establits pels diferents docents del curs.

SUPORT PERSONALITZAT

L'alumnat està acompanyat per un conjunt de persones, serveis i recursos que li atenen i estan a la seua disposició per a facilitar-li l'aprenentatge.

Aquest col·lectiu inclou diverses figures, des del Responsable acadèmic del curs o Director d'aquest, els autors de continguts, els/les tutors/as, coordinadors del desenvolupament del curs, dinamitzadors i fins a l'Equip Tècnic. Tots ells participen d'una manera relacionada en els processos docents en entorns virtuals.

Encara que és el propi alumne el que gestiona el seu temps i planifica el seu ritme d'estudi, tot aquest equip de suport l'ajudarà al fet que aprofite amb èxit el curs, atenant qualsevol consulta sobre metodologia, pla docent i guiant el seu treball diari.